

Magyar Mérnök Kamara
Energetikai Tagozat
Településenergetikai Szakosztály

**Szakmai segédlet a településrendezési eszközök energetikai
szakági munkarészének készítéséhez**

Szerző: Hanczár Zsoltné

Budapest, 2015.11.08.

A tanulmány Magyar Mérnök Kamara 2015. évi feladatalapó pályázata és támogatása keretében készült.

Tartalomjegyzék

1. Előzmények
2. Feladat meghatározása
3. Általánosan a településrendezési eszközökről
  - 3.1 Településrendezési és területrendezési eszközök és azok hierarchiájának bemutatása
  - 3.2 A településrendezési eszközök készítésének metodikája, tartalmi követelményei
  - 3.3 A településrendezési eszközök készítésének menetrendje
4. A településrendezési eszközök készítési folyamatába az energetika szakterület kapcsolódási helye
5. A településrendezési eszközökből kiemelve az energiaellátási fejezeteket annak elkészítését szolgáló tematika részletezése
6. Településrendezési eszközök készítésébe bevonható energia-közmű szakági tervezői jogosultság megszerzésének feltételei (TE)
7. Településenergetikai Szakosztály közreműködési lehetősége a településrendezési eszközök energia-közmű szakági tervezésében

Melléklet

Szakági segédlet tematikája

Függelék

314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

.

1. Előzmények

A közelmúltban alapított Településenergetikai Szakosztály feladatának tekinti, hogy egy-egy település településrendezési eszközeinek készítéséhez segítséget nyújtson, annak energiagazdálkodási lehetőségeinek feltárásával és a hatékonyabb energiahasznosítási lehetőségének bemutatásával, az energetikailag, környezetvédelmileg és gazdaságilag is kedvezőbb energiaellátási javaslat elkészítésére. A javaslat hasznosításához, annak a településrendezési eszközökbe való beépítési lehetőségének biztosításához, a településrendezési eszközök fogadókészségének az ismerete is szükséges. Ezért szükségesnek tartja a szakosztály, hogy elkészüljön egy olyan szakmai segédlet, amely a településrendezési eszközök felépítését, tartalmi követelményeit, eljárási rendjét és ezeknek az energetikai kapcsolódási lehetőségeit bemutatja.

2. Feladat meghatározása

A segédlet készítésének célja a településrendezési eszközökben való eligazodás segítése és a településrendezési eszközök kapcsolódási pontjainak bemutatása az energetika szakterületével. Ehhez a segédlet két fő fejezetből rakható össze. Az egyik a településrendezési eszközökben való eligazodást segítené, bemutatva a rendezési tervek hierarchiáját, az egyes területi lépcsőhöz tartozó tervek felépítését, azok elfogadási rendjét és azok állampolgárookra ható kötelezettségeit. A másik főfejezet a településenergetikai kérdések helyét emelné ki és a kapcsolódási lehetőséget részletezné. Részletezve a településeken az energiafogyasztó helyeket, azok ellátási lehetőségeit, a fejlesztési realitásokat, a racionális energiagazdálkodással elérhető eredményeket. Továbbá, a beavatkozási lehetőségeket a szemléletformálástól, a takarékosagra nevelésen át, a megtakarítást eredményező fejlesztési lehetőségek bemutatásával. Az energiatermelés-elosztás területén megvalósítható beruházásokkal, beleértve a megújuló energiahordozók hasznosítását is, a település környezeti állapota javítható és gazdasági és társadalmi szempontból is kedvezőbb energiaellátási struktúra alakítható ki.

3. Általánosan a településrendezési eszközökről

3.1 Településrendezési és területrendezési eszközök és azok hierarchiájának bemutatása

A településeken az építési és területhasznosítási lehetőségeket, jogokat és köteleességeket a településrendezési eszközökben rögzítik. A települések távlati (kb 30 évre előremutató) fejlesztési elhatározásait a településfejlesztési koncepció, annak rövidtávban megvalósítandó terveit az integrált településfejlesztési stratégia tartalmazza. A településfejlesztési koncepcióban, az integrált településfejlesztési stratégiában szereplő, fejlesztési szándékok megvalósítási lehetőségéhez szükséges területi igényeket és feltételeket a településrendezési eszközökben, a település településszerkezeti tervében, a szabályozási tervében, a helyi építési szabályzatban és a települési arculati kézikönyvben rögzítik. Az egyes tervfázisok tartalmi követelményeit, valamint a készítésének, elfogadásának rendjét a Függeléként csatolt „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet határozza meg.

A településrendezési eszközök készítésének alapja a többször módosított 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.), amely alapján meghatározták az országos településrendezési és építési követelményeket. Ennek dokumentuma a szintén többször módosított 253/1997. (XII. 20.) Korm. Rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről, röviden OTÉK. Ezek figyelembe vételével készülő településrendezési eszközökkel, a településszerkezeti és szabályozási tervvel, a helyi építési szabályzattal rendelkeznek a település területének minden egyes m²-nek a hasznosítási lehetőségéről, épület, építmény elhelyezési módjáról, a telekalakításról, és szabályozza, hogy lehet bármilyen építményt építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni, elmozdítani vagy lebontani, továbbá az építmény rendeltetését megváltoztatni.

A településrendezési eszközök kereteit az átfogó, több települést, az ország kisebb-nagyobb területrészét együtt vizsgáló területrendezési tervek határozzák meg, amelynek hierarchiájában a legátfogóbb az országos területrendezési terv (OTrT), a

kiemelt térségekre vonatkozó területrendezési tervek (Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Terve (BaTrT), Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terve (BATrT)) és a megyei területrendezési tervek. Az ezekben az átfogó területrendezési tervekben rögzített, az egyes településekre vonatkozó terület-felhasználási és hasznosítási javaslatokat, az országos, illetve megyei jelentőségű infrastruktúra elemek hálózati rendszerét tovább kell vezetni a településrendezési tervekbe, attól eltérni, csak korlátozottan, illetve beillesztési eljárás lefolytatásával lehet.

A területrendezési tervek hierarchiájának tehát legátfogóbb terv fajtája az Országos Területrendezési Terv (röviden OTrT), amely átfogóan az egész ország területére az ország egyes térségeinek terület-felhasználási feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét határozza meg, figyelembe véve a fenntartható fejlődést, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságokat, továbbá az értékek megőrzését, illetve az erőforrások védelmét. Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényt (OTrT törvényt) az Országgyűlés 2003-ban fogadta el. A törvény első átfogó módosítására 2008-ban került sor. Az OTrT törvény 29. §-a úgy rendelkezik, hogy a terv felülvizsgálatát legalább 5 évente el kell végezni. Ennek megfelelően a törvény legutóbbi módosítása 2013-ban megtörtént. Az Országgyűlés a módosító javaslatot 2013. december 9-én elfogadta, a törvény 2014. január 1-jén hatályba lépett. Azóta csak kisebb módosítása történt, jelenleg folyamatban van az aktuális 5 éves ciklusonkénti felülvizsgálat. Az OTrT törvény 5 évente felülvizsgálható, időközben az abban foglaltaktól való eltérés lehetősége, mint a további területrendezési tervek esetében is korlátozott, vagy az eltérés lehetőségét soron kívül beillesztési eljárással lehet biztosítani. A megengedett eltérés mértékét a törvény rögzíti. A beillesztési eljárás rendjét is rendelet szabályozza.

Az OTrT rögzíti az országon belül azokat a gazdasági, társadalmi, idegenforgalmi, stb okból együttműködő területrészeket, amelyek együtt tervezést is igényelnek. Ezek az ún. kiemelt térségek, amelyek több települést, több megyét érintenek. Ezen kiemelt térségek együttesen vizsgált, tervezett és meghatározott területfelhasználásáról, területhasznosításáról szóló javaslatot szintén törvényalkotással fogadja el az országgyűlés. A kiemelt térségek a Budapesti Agglomeráció Területrendezési terve (BATrT), a Tisza-tó, a Balaton kiemelt

üdülőkörzet Területrendezési Terve (BaTrT), amelyeknek területrendezési tervei szintén 5 évente felülvizsgálatra kerülnek, az abban rögzített terület-felhasználástól az OTTrT-hez hasonlóan csak korlátozottan lehet eltérni, illetve az eltérés lehetőségét soron kívül beillesztési eljárással lehet, illetve kell biztosítani. A kiemelt térségek területrendezési terveinek felülvizsgálata is folyamatban van.

A területrendezési tervek közül a megyei területrendezési tervek, amelyek a legtöbb instrukciót nyújtják a településrendezési tervhez, amelyben tovább részletezi, és pontosítja, a „magasabb rendű”, azaz átfogóbb területrendezési tervekben rögzített és a településrendezési eszközökbe kötelezően beépítendő területhasznosítási lehetőségeket, korlátokat. A megyei területrendezési terveket a megyei önkormányzat fogadja el.

A településrendezési tervek állnak a rendezési tervek hierarchiajának az „alján”, amelybe az átfogóbb területrendezési tervekben szereplő, a település közigazgatási területét érintő területhasználatokat, területhasznosítást érintő korlátokat, infrastruktúra elemeket (köztük az energia-közmű rendszereit) tovább kell vezetni,

3.2 A településrendezési eszközök készítésének metodikája, tartalmi követelményei

A településrendezési eszközök készítésének alapja a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia, aminek területi vetülete jelenik meg a településrendezési eszközökben. A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, a településrendezési eszközök és a településképi arculati kézikönyv készítésének korábban már említett tartalmi követelményein és elfogadás rendjén kívül, a készítés folyamatát és az egyeztetési eljárás rendjét, az egyeztetésbe bevont államigazgatási szervek körét is a már többször módosított 314/2012 (XI.8.) Korm rendelet rögzíti. A tervezési folyamat vége az államigazgatási szervekkel egyeztetett, társadalmi-partnerségi konszenzussal megszülető, az adott település képviselő testülete által elfogadott településszerkezeti terv, a település szabályozási terve, a helyi építési szabályzat és a településképi arculati kézikönyv.

A településrendezési eszközöket is 5 évente frissíteni, felülvizsgálni kell, az időközben jelentkező eltérő javaslatok beépítési lehetőségéhez a településrendezési eszközök kisebb, vagy nagyobb hányadának módosítása szükséges.

A településrendezési eszközök készítésének első lépése a település egészére, a teljes közigazgatási területére kiterjedő vizsgálódás, a 314/2012 (XI.8.) Korm rendelet 1. sz Mellékletében előírt a megalapozó vizsgálatok tartalmi követelményeit rögzítő „Helyzetfeltárás”, amely valamennyi szakágra kiterjedően készül.

(Csak zárójelben, fel kell hívni a figyelmet, hogy korábban a települések tagolásában a belterület és a külterület fogalma szerepelt. Ma is vannak olyan rendeletek, előírások, ahol ez a tagolás fennmaradt. Fennmaradt pl a földhivatali nyilvántartásokban, az egyes szakági (közlekedési, közmű) tervezési előírásokban, de az építési jogokat rögzítő tervekben, rendeletekben már nem szerepel. A fogalom szerepét a beépítésre szánt, illetve a beépítésre nem szánt terület használatának alkalmazása vette át. Hogy milyen területfelhasználás tekinthető beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területhasznosításnak azt az OTÉK rögzíti. Így beépítésre szánt területek a lakó, üdülő, településközponti vegyes, intézményi, különleges, kereskedelmi gazdasági, ipari gazdasági területek és beépítésre nem szánt területek az erdő, mezőgazdasági, vízgazdálkodási, közmű és közlekedési célú és beépítésre nem szánt különleges területek.)

A helyzetfeltáró vizsgálatban a település hatályos terveiben rögzítettek, a település társadalma, a humán infrastruktúra, a település gazdasága, a településüzemeltetési szolgáltatások, a táji és természeti adottságok, a zöldterületi rendszer, az épített környezet, valamint a közlekedés, a közművesítés (ezen belül az energia-közművek) és a környezetvédelem részletes vizsgálata mellett rögzíteni kell az átfogó területrendezési tervekből a településre vonatkozó megállapításokat.

A helyzetfeltárás vizsgálata során megállapított adottságok, hiányosságok figyelembe vételével készíthető el a vizsgálatokat összefoglaló „Helyzetelemzés”, majd a vizsgálatokból kiemelendő irányokat kijelölő „Helyzetértékelés”, amelyek alapot adnak a településfejlesztési koncepció elkészítéséhez. A településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia tartalmi követelményeit 314/2012 (XI.8.) Korm rendelet 2. sz Melléklete rögzíti.

A településfejlesztési koncepció hosszútávra, akár 30 évre kijelöli a település fejlesztésének, fejlődésének irányait, a természeti és művi környezet védelme mellett és a fenntartható fejlődését biztosítja a településnek.

Az integrált településfejlesztési stratégia (röviden ITS) a fejlesztési koncepcióban hosszútávra kijelölt fejlesztési szándékokból kiemeli a középtávon megvalósítható fejlesztési célokat és azok megvalósításához szükséges gazdasági háttér biztosítási lehetőségére ad javaslatot.

A település hosszú távú fejlesztési javaslatát, koncepcióját, annak az egyeztetési eljárásának lefolytatását, amelynek rendjét a 314/2012 (XI.8.) korm rendelet rögzíti, követően a település képviselőtestülete határozati javaslattal fogad el. Az elfogadott településfejlesztési koncepció adja az alapját a településrendezési eszközök elkészítéséhez. A településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia az önkormányzat számára ad instrukciót, az állampolgárok számára nem keletkeztet jogokat. (A korm rendelet VI. fejezete a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök egyeztetésének és elfogadásának eljárási szabályait részletezi.)

A településfejlesztési koncepcióban kijelölt fejlesztési szándékok megvalósításához szükséges terület-felhasználást befolyásoló, annak megváltoztatását igénylő övezetmódosítások jelennek meg a településszerkezeti tervben, amely készítésének tartalmi követelményeit a 314/2012 (XI.8.) korm rendelet 4. Melléklete rögzíti. Ahogy a településfejlesztési koncepció is a település hosszú távú fejlesztési irányát jelöli ki, a településszerkezeti terv is a terület-felhasználás hosszabb távú változtatási szándékát rögzíti. A szerkezeti tervben rögzíteni kell annak az igazolását, hogy a terv az átfogó (országos, érintettség esetén a kiemelt térségi, megyei) területrendezési tervekkel összhangban van, az eltérés a megengedett határokon belüli.

A településszerkezeti terv így az önkormányzat számára a hosszabb távú feladatokra való felkészüléshez szükséges. A szerkezeti tervet a rendeletben előírt egyeztetési eljárás lefolytatása után határozati javaslattal fogadja el a képviselő testület. A szerkezeti terv az önkormányzat számára készül, nem keletkeztet jogokat, kötelezettségeket közvetlen az állampolgárokra vonatkozóan.

A határozati javaslattal elfogadott szerkezeti terv alapján készíthető el a település szabályozási terve, amely a településszerkezeti tervben rögzítésre kerülő terület-felhasználásból a megvalósítási szándékkal is alátámasztott övezeteken belül pontosan meghatározza az állampolgárok, az építetők számára az egyes telkeken az építési jogokat, részben szabályozási tervlapon rögzítve, részben a helyi építési szabályzatban előírva. A szabályozási terv készítésének tartalmi követelményeit a 314/2012 (XI.8.) Korm rendelet 5. sz Melléklete tartalmazza. Az elkészített szabályozási tervlapot és helyi építési szabályzat tervezetet, a rendeletben rögzített egyeztetési eljárásának lefolytatását követően, a település képviselő testülete helyi rendeletként (röviden HÉSZ-ként) fogadja el, amely az állampolgárok, az építetők számára kötelezően betartandó építési előírásokat rögzíti.

Meg kell említeni, hogy a település szerkezeti és a szabályozási terve, a helyi építési szabályzat készülhet egyszerre, az egyeztetési eljárása is történhet együtt, azzal a kockázat vállalással, ha az egyeztetési eljárásban a terület-felhasználási javaslatot, azaz a településszerkezeti tervet érintő változtatási igénye merülne fel, akkor mindkét tervet át kell dolgozni és az egyeztetési eljárást újra, ismételten le kell folytatni.

Ha együtt is történik a településszerkezeti és szabályozási terv, valamint helyi építési szabályzat készítése és az engedélyezési eljárás lefolytatása, akkor is a képviselő testületi ülésre külön napirendi pontként kell előterjeszteni a településszerkezeti tervet és külön napirendi pontként a szabályozási tervet és helyi építési szabályzatot. Előbb kell meghozni a terület-felhasználást rögzítő szerkezeti tervre a határozatot, majd külön lehet elfogadni a rendelet-tervezetet.

3.3 A településrendezési eszközök készítésének menetrendje

A településrendezési eszközök készítését a település képviselő testülete kezdeményezi. A felülvizsgálat készítéséhez összegyűjti az Önkormányzat saját, illetve az állampolgárok, ingatlan tulajdonosok, kezelők, szolgáltatók, egyesületek, társulatok, stb részéről felmerülő változtatási igényeket. Azok befogadásáról, azok településrendezési eszközökbe való beépítési lehetőségének vizsgálatáról

képviselőtestületi határozatot hoz és elindítja a településrendezési eszközök felülvizsgálatát.

A ciklikusan készülő felülvizsgálatot megelőző időszakban, soron kívül jelentkező változtatási igény befogadásáról szintén a képviselőtestület határozattal dönt és a változtatási igény mértékének (területi lehatárolás és területfelhasználást, vagy területhasznosítási paramétert érintő) megfelelően szerkezeti tervi részmodosításra, illetve szabályozás tervi és helyi építési szabályzat módosításra ad lehetőséget.

A településrendezési eszközök készítésére az önkormányzat a közbeszerzési eljárás és a helyi működési szabályzat alapján olyan tervezőnek ad-adhat megbízást, akinek a Magyar Építész Kamara településtervezési (TT) jogosultságot adott. Az így kiválasztott vezetőtervező kötelessége és felelőssége, hogy megszervezze azt a tervező csapatot, amelyet a településrendezési tervezéshez szükséges szakágakat megfelelő szakképzettségű, részben a Magyar Építész Kamara, részben a Magyar Mérnök Kamara által adott speciális tervezési jogosultságokkal rendelkező tervezők alkotnak. A településtervezés komplex tervezési tevékenység, amelyben a településtervező, az építész, a tájépítész, a környezetvédelmi, közlekedési, közművesítési, elektronikus hírközlési mérnökök, gazdasági szakemberek, szükség esetén társadalom tudósok szoros együttműködésben terveznek.

A településrendezési eszközök készítése teljesen nyílt, az államigazgatási szervek, az érintett lakosság, érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetekkel, vallási közösségek és mindazokkal egyeztetve, akik a készítéshez partnerségi szerződéssel társulnak.

A kormányrendelet 29. §-a rögzíti, hogy az önkormányzat képviselőtestülete a tervezés előtt dönt a partnerségi egyeztetés szabályairól, amelynek során meghatározza:

- „a) az egyeztetésben résztvevők (a továbbiakban: partnerek) tájékoztatásának módját és eszközeit,
- b) a javaslatok, vélemények dokumentálásának, nyilvántartásának módját,
- c) az el nem fogadott javaslatok, vélemények indokolásának módját, a dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendjét,

d) az elfogadott koncepció, stratégia és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedéseket.”

A tervezés elindítása előzetes tájékoztatással indul, amelyben a változtatási szándékokat rögzíteni kell. Az előzetes tájékoztatás tartalmát és hogy kinek kell megküldeni a 314/2012 (XI.8.) Korm rendelet pontosan rögzíti.

A 314/2012 (XI.8) korm rendelet 9. Mellékletében a bevonandó államigazgatási szervek szerepelnek. Ebben a táblázatban az energetika szakterülete, az Országos Atomenergia Hivatal kivételével, és az is csak érintettség esetén jelöléssel szerepel, egyéb energetikai szakterület sajnálatosan nem szerepel, így az energia szektor államigazgatási szervként nem válik a teljes tervezési folyamat részesévé, így az egyeztetési eljárásban véleményezési jogkörrel államigazgatási keretekben nem vesz részt.

A partnerségi egyeztetés szerinti érintettekkel is egyeztetni kell, ebbe a csoportba léphetnek be az energia szektor képviselői és kapcsolódhat be ezzel az egyeztetési eljárás rendjébe. A 314/2012 (XI.8) korm rendelet 29.§-a alapján a teljes nyilvánosság előtt biztosított a partnerségi megállapodás megkötésének lehetősége. Általában az egyes települések erre külön is felhívják a közmű, ezen belül az energiaközmű szolgáltatóinak a figyelmét. Partnerségi szerződéssel válhatnak az eljárás rendjének részesévé.

Az egyeztetési eljárás során a partnerségi szerződés alapján adott véleményekre vonatkozóan, a többi véleményezőhöz hasonlóan a képviselő testület, megfelelő indoklással hozhat a véleményt figyelembe vevő, vagy azt figyelmen kívül hagyandó döntést is és a döntést megkérdőjelezni csak törvényi ellentmondás esetén lehet.

Az egyes tervezési fázisok:

- településfejlesztési koncepció
- településszerkezeti terv
- településszabályozási terv és helyi építési szabályzat
- települési arculati kézikönyv

elfogadási rendje, a véleményalkotásra rendelkezésre álló idők is pontosan szabályozottak.

4. A településrendezési eszközök készítési folyamatába az energetika szakterület kapcsolódási helye

Az energetika szakterülethez tartozó energia közművek és megújuló energiahordozók a településrendezési eszközök készítéséhez kormányrendeletben előírt tartalmi követelményekben, valamennyi tervezési fázisban, alátámasztó munkarészként elkészítendő a Közművesítés fejezetben szerepelnek. Így a 314/2012 (XI.8.) Kormányrendelet 1. sz. Mellékletében a „Helyzetfeltárás”-ban, annak az 1.16 Közművesítés fejezetében.

1.16.2. Energia

1.16.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

1.16.2.2. megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

1.16.2.3. az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése
alatti pontokban.

Továbbá a 314/2012 (XI.8.) Kormányrendelet 3. sz. Mellékletében is az alátámasztó munkarészek között a 34-es sorban és 36-os sorban szerepel

4. Közművesítési javaslatok

4.2 Energiaellátás (villamos energia, gázenergia, távhő, megújuló erőforrások, egyéb) pontjaként

4.4 Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

alatti pontokban, de valamennyi tervfejezetnél a közművesítés keretében foglalkozni kell az energetikai szektorhoz tartozó közművekkel, megújuló energiahordozókkal.

A partnerségi szerződés alapján az egyes energiaszektor képviselői, a szolgáltatók az egyeztetési eljárás során véleményt alkothatnak.

Fel kell hívni a figyelmet, hogy elméletileg nem készülhetne olyan rész-rendezési eszközmódosítás, amelyből ki lehetne hagyni az energiaközművekre vonatkozó szakaszokat. A gyakorlat néha ettől eltérő, ez esetben a partnerségi szerződés ad alapot a számonkérésre és a kiegészítés megtételének kérésére. Ez a partnerségi szerződésben résztvevő energia szektor képviselőjének felelőssége.

5. A településrendezési eszközökből kiemelve az energiaellátási fejezeteket annak elkészítését szolgáló tematika részletezése

A segédlethez tartozó 1. Mellékletben szerepel a településrendezési eszközök energiaközmű alátámasztó munkarészének javasolt tematikája, amely a 314/2012 (XI.8.) korm rendeletben előírtak teljesítését biztosítja, a korm rendeletből kiemelve az energia szektort érintő pontokat-fejezeteket.

A tematikában rögzített egyes pontok értelmezését segítő részletezések a csatolt 1. Mellékletben szereplő sorszámozást követik. (A korm rendeletből átvett sorszáмок segítik a generáltervezőt a dokumentáció összeszerkesztésénél, a különböző szakterületek anyagait könnyebben tudja összerendezni.)

I. Megalapozó vizsgálatok 314/2012 (XI.8.) korm rendelet 1. Mellékletéből az energia közműveket érintő pontok (a korm rendelet energia közműre vonatkozó pontjainak a számával jelölve)

I./1 Helyzetfeltáráshoz energiaközmű vizsgálatok (korm rend 1. melléklet 1.16.2 pontjának megfelelően)

1.16.2. Energia

Bevezetesként átfogó ismertetés szükséges a település energiaellátására rendelkezésre álló energiahordozó fajtákról, azok felsorolásával.

1.16.2.1. energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más –szénhidrogén, egyéb energiahordozó-ellátórendszerek)

A feldolgozás közműhordozónként javasolt, közművenként az üzemeltető bemutatását követően két szakaszra bontással.

Az első szakaszban a település adott energiahordozóval történő ellátottságát és annak az elmúlt években megvalósított fejlődését kell elemezni. Az adatok beszerzése az első szakaszhoz a KSH adatnyilvántartásából vehető ki. Az adatok alapján a közműszolgáltatást igénybe vevők számának változásáról, az ellátottság mértékének alakulásáról lehet következtetéseket levonni, valamint az elfogyasztott mennyiség a fogyasztási kultúrára ad következtetési lehetőséget. Egyben előremutatást ad arra, hogy milyen mértékű hiányok pótlására kell majd felkészülni. A hiányok, illetve a pótlási igények összetevődnek az ellátottsági hiányokból és a számolható fajlagos fogyasztások és az elvárt fogyasztások közötti különbségekből. Az elvárt fogyasztásoknál a takarékoság szempontjait nem szabad figyelmen kívül hagyni.

A második szakaszban az adott közmű települést érintő hálózati rendszerének felépítését, bázisát, táppontjait, gerincét, annak korlátjait, lehetőségeit, az elosztás hálózati rendszerét kell ismertetni.

A második szakaszhoz az adatszolgáltatást az önkormányzatnak kellene biztosítani. Nagyon kevés településen áll rendelkezésre a polgármesteri hivatalban saját közműnyilvántartás, bár az ehhez szükséges adatokat, információkat, hálózati nyomvonalakat az önkormányzat számára a szolgáltató mindenkor biztosítja, csak az önkormányzatoknál ezek nyilvántartása, a nyilvántartás karbantartásának rendszere még nem alakult ki. Az önkormányzat az állagigazgatási szerveken keresztül kérheti be a szükséges adatokat. Az egyes területekről az adatszolgáltatásra kijelölt államigazgatási szerveket a 9. Melléklet tartalmazza.

A hálózati nyomvonalakat az E nyilvántartásból lehet beszerezni, amely még nem rendelkezik kellő feltöltöttséggel és az elérhető nyomvonalak mellett, annak jellemzői, paraméterei nem szerepelnek, így megfelelő adatokat ma még az adott közműszolgáltatótól lehet beszerezni, vagy a polgármesteri hivatal közvetlen szerzi be és adja tovább a településrendezési eszközök készítéséhez, vagy és ez az általánosabban gyakorolt megoldás, hogy a település polgármestere megbízza a tervezőket az adatok beszerzésével.

Az E nyilvántartás pontosítása folyamatban van, várhatóan kellő adattartalommal fogják frissíteni és akkor a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges információk arról letölthetők lesznek.

Vannak közműszolgáltatók, amelyek az adatszolgáltatást biztosítják és vannak, amelyek saját stratégiai céljaik sérelmét véve, az adatszolgáltatást vagy megtagadják, vagy irreális költségeket támasztva szolgáltatnák. A villamosenergia szolgáltatás törvényében és a gázszolgáltatás törvényében is benne van az adatszolgáltatás köteleme államigazgatási eljárásokhoz. A villamosenergia hálózatról az adatszolgáltatás teljesen akadály mentes, a földgáz hálózatát érintően is többnyire az adatok biztosítottak, de vannak szolgáltatók, amelyek térítés mentesen nem adnak adatokat. Az energiaközművek közül a távhőszolgáltatók, amelyek általánosan rendre megtagadják az ingyenes adatszolgáltatást.

Ennek a problémának a kezelésére a kialakult gyakorlat, hogy tudomásul véve az adatbeszerzés ellehetetlenülését és figyelembe véve, hogy a közelmúltban nagyon kevés településen zajlott komolyabb távhőszolgáltatás fejlesztése, a korábbi településrendezési tervekben rögzített nyomvonalak szerepeltetése jelent megoldást. Az adatszolgáltatás hiányában, ahol ez előfordul, akár a gáznál is, ugyan az a probléma kezelés alkalmazható. Természetesen kedvezőbb lenne, ha a szolgáltató is érezné, hogy területbiztosításra, ellátás fejlesztésére csak együttműködő kapcsolattal nyílhat lehetősége. Meg kell jegyezni, hogy azért vannak nagyon kedvező együttműködő képes települések is.

A településrendezési eszközök készítéséhez adott adatok a felhasználása államigazgatási eljárás keretében történik, amelyek kizárólag a településrendezési eszközök készítésénél hasznosíthatók, ez a szakági tervezők szerződésében is rögzítésre kerül.

A beszerzett adatok, hálózatok alátámasztó munkarészként kerülnek feldolgozásra, tervlapon és műleírás formában rögzítéssel.

Meg kell említeni a villamosenergia ellátás fejezetében a közvilágítás vizsgálatának is igényét, amelynek településrendezési eszközök keretében kiemelt helye van,

hiszen a település arculat formálásának, a társadalmi közérzet, közbiztonság biztosításának fontos eszköze. Ezért a közvilágítás mértékének és módjának a rögzítése is fontos.

1.16.2.2. megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

A helyzetfeltárási fejezet keretében az egyes településeken a megújuló energiahordozók részletes, megújuló energiahordozóként (szélenergia, napenergia, geenergia, termálvíz, vízi energia, biomassza), a rendelkezésre állási képessége vizsgálható, valamint annak tényleges igénybevételének előfordulása, amelyek többnyire egy-egy ingatlanon belül megvalósított fejlesztések és amelyekről nyilvántartás általánosan nem áll rendelkezésre.

1.16.2.3. az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

A településüzemeltetés tud adatot, információt adni az önkormányzati intézmények kialakult, üzemelő energiaellátásáról és a közelmúltban megvalósított energiahatékonyság javítását szolgáló beruházások megvalósításáról. Általános tapasztalat, hogy az önkormányzati intézmények ellátását már korábban vezetékes energiahordozóval megoldották, ezzel a jelentősebb környezetszennyezést okozó hagyományos, nem vezetékes energiahordozók szerepe csökkent. Az előtérbe kerülő fenntartási költségeket csökkentő beruházások jellemzően az energiafogyasztás mértékének csökkentésére koncentrált. Szigetelés javítása, nyílászáró csere, gépészeti berendezések korszerűsítése, stb hatására csökkent a vezetékes energiahordó fogyasztása és nagyon ritkán fordul elő, hogy a fenntartási költségek csökkentése, a környezeti állapot javítása és a vezetékes energiahordozó felhasználásának csökkentése háttérben megújuló energiahordozó hasznosítása legyen.

Meg kell említeni, hogy nemcsak az önkormányzati ingatlanoknál, hanem az egyéb ingatlanoknál is az elmúlt években a vezetékes energiahordozó fogyasztás csökkenésével jelentkező fenntartási költségek csökkentését nem a vezetékes energiahordozó megújuló energiahordozó hasznosításával való kiváltásával érték el, hanem az elinduló szemléletformálás hatására jelentkező, takarékosabb fogyasztással és fogyasztás csökkenést segítő beruházásokkal. Az

energiafogyasztás csökkenését eredményezi az energiatakarékos készülékek használata, és az önkormányzati ingatlanoknál is alkalmazott fogyasztás csökkentést segítő beruházások, szigetelés, nyílászáró csere stb.

A helyzetfeltárás fejezetében a megújuló energiahordozókat érintően csak a jelenlegi állapot felmérése, a településre vonatkozó lehetőségek és tényleges igénybevétel ismertetése szükséges.

I./2. Helyzetelemző munkarészben közreműködés (korm rend 1. melléklet 2 pontjának megfelelően)

A helyzetfeltárás fejezetben szereplő energiaközműveket érintő vizsgálatok összefoglalása, az ellátottságról, a hiányokról és a lehetőségekről. A helyzetelemzésben ezért ki kell emelni a továbbtervezés számára a pótlási igények, a hiányok előfordulását és annak várható mértékét.

I./3. Helyzetértékelő munkarészben közreműködés (korm rend 1. melléklet 3 pontjának megfelelően)

A helyzetértékelő munkarészben kell rögzíteni a helyzetelemzésbe kiemelt ellátottsági hiányok értékelését, szintézisét, a levonható következtetéseket, fejlesztési lehetőségeket, valamint a korlátokat.

A helyzetértékelő fejezet zárja le a településrendezési eszközök készítését megalapozó vizsgálatokat, kiemelve azokat az adottságokat, amelyeket a továbbtervezés során figyelembe kell venni. Ebben a fázisban a különböző szakágak vizsgálatait összefoglalva a generáltervezőnek el kell készíteni a korlátozást okozó adottságok tervlapját. Ezen a tervlapon fel kell tüntetni az energia szektorból azokat az energia közmű hálózatokat, létesítményeket, amelyeknek állóeszköz értéke annak kiváltását nem teszi reálisan lehetővé, így a továbbtervezés során, mint területhasznosítást korlátozó adottságot kell kezelni. Az energia szakági tervezőnek ezért el kell készíteni egy olyan tervlapot, amelyen az általa javasolt korlátozásnak tekintendő nyomvonalakat, létesítményeket feltünteti és azt a generáltervező lapjára is átvezeteti.

Ebben a szakaszban célszerű mindegyik szakágnak a saját területére vonatkozóan a SWOT analízist is elkészíteni, amelyben a vizsgálatok alapján összegezni lehet a szakágat érintő lehetőségeket, erősségeket, gyengeségeket, veszélyeket. Ez jó iránymutatást ad a továbbtervezés számára. Vizsgálatok végeredményeként kialakul a település probléma-térképe.

Ennek birtokában kirajzolódik a település jövőképe és a településfejlesztési célok. A település hosszú távú fejlesztési célkitűzéseit rögzítő településfejlesztési koncepció, abból reálisan középtávon megvalósítható fejlesztéseket rögzítő integrált településfejlesztési stratégia készítésében általában az energiaközműveket az összefoglaló helyzetértékelés, a SWOT analízis, a probléma-térkép alapján építik be. Ezeknek a fejezetnek az elkészítésében így önálló feladata az energiaközmű tervezőnek nem mindig van. Az energia közmű tervezőjének közreműködni kell a generáltervező mellett konzultációs formában. A generáltervező által összeállított fejlesztési javaslatot abból a szempontból kell vizsgálnia, hogy a javasolt fejlesztési szándék nem ütközik-e az iparági ágazati fejlesztési stratégiával, illetve a javasolt fejlesztés funkciójához szükséges energiaellátás biztosításának nincs-e kizáró oka. Önálló feladata abban az esetben van, ha a települést energia ágazati fejlesztési stratégiai terv érinti, amelynek a településrendezési terv fejlesztési koncepciójába történő beépítése szükséges.

II. A fejlesztési koncepció területi vetületét adó településszerkezeti tervhez szükséges elkészíteni az energiaközmű fejlesztési javaslatot (korm rend 3. melléklet 32, 34, 36 pontjainak megfelelően)

Környezetalakítási javaslathoz szükséges az energiaközmű fejlesztési igények meghatározása, az ütköző közművek kiváltásához és az új igények kielégítéséhez szükséges hálózatfejlesztési javaslat készítése, bemutatása energiaközmű áganként.

4.(korm rendelet szerinti) Közművesítési javaslatok (32 pont)

A településszerkezeti terv a település teljes közigazgatási területére rögzíti a területhasznosítás lehetőségét, eredménye a területfelhasználási tervlapot. A

területfelhasználási javaslatot ütköztetni kell a korábbi tervvel és az ahhoz képest javasolt változtatások, egyes területekre vonatkozó funkcióváltások energia közművel való ellátási lehetőségét kell vizsgálni és az ellátáshoz szükséges fejlesztéseket kell meghatározni. Valamint figyelemmel kell kísérni, hogy a korlátozó adottságként rögzített energiahálózati nyomvonalak, létesítmények és azok biztonsági övezeteinek területi igénye nem sérült-e. A javaslatokkal való ütközés esetén, a hálózatok kiváltását kell megoldani.

4.2 (korm rendelet szerinti) Energiaellátás (34 pont)

A szerkezeti tervben rögzített területfelhasználási javaslatra el kell készíteni az energiaellátási struktúrát. Az energiaellátási struktúra meghatározásánál alapkövetelmény a környezetvédelmi elvárások teljesítése, a minél gazdaságosabb fenntartási lehetőség biztosítása, valamint a komfortos életvitel igényének kielégítése. A javasolt ellátási struktúra megvalósításához szükséges igények kielégítésére a hálózatfejlesztést energia-közművenként kell részletezetten meghatározni. Az energiaellátási struktúra meghatározásánál a megújuló energiahordozók hasznosításának igényét, követelményét is figyelembe kell venni.

Magyarország is elfogadta az Európai Unió Tanácsa 2010/31 EU irányelvét, azt a BM is 20/2014 (III.7) BM rendeletként kihirdette. Ezzel kötelezettséget vállalt, hogy:

- „közel 0” energiaigényű épületek épülhetnek 2021 után. (középületek, már 2018 után) passzív ház közeli építkezési lehetőségekkel
- 2030-ra célkitűzés 20 %-ra növelni a megújuló hasznosítás részarányát, 20 %-kal csökkenteni a CO₂ kibocsátást 2005-höz képest, 20 %-kal csökkenteni a hagyományos energiafogyasztást.

Településrendezési eszközök készítésénél az energiaellátási struktúra meghatározásánál ennek elvárását be kell építeni, biztosítani azzal a vállalás teljesíthetőségét. Az energiahatékonyság javítását szolgáló struktúra módosításokra adható javaslatok készítése az a terület, ahol a Településenergetikai Szakosztálynak nagyon fontos segítő szerepe lehetne.

Energia közművenkénti bontásban:

- villamosenergia ellátás

- földgázellátás
- távhőellátás (érintettség esetén)
- megújuló energiaforrások hasznosítása
- egyéb energiahordozók hasznosítása

készítendő fejlesztési feladatok meghatározása két fő szakaszból áll.

Az első szakaszban a távlati igények, igény növekmények meghatározása szükséges. Az igénynövekedés összetevődik a funkciót váltó területek új hasznosítását követően várható igényeikből, valamint a már beépített területeken is várható igénynövekedésből, amelyet az ellátottsági hiányok pótlása és a komfortnövekedési igény eredményez.

Az igény prognózis készítésénél a klímaváltozás hatásának kompenzálására jelentkező igényekkel is számolni kell. Az igényszámításnál, a javasolt energiaellátási struktúrát, az abba beépített megújuló energiahordozók alkalmazásának az energiaellátásban javasolt részesedését is figyelembe kell venni.

A második szakasz a prognosztizált igények kielégítéséhez szükséges hálózatfejlesztési igények meghatározása. A hálózatfejlesztéshez csatlakozóan az előforduló területfejlesztéssel ütköző közművek kiváltását is meg kell oldani. Megújuló energiahordozók vonatkozásában a kiválasztásra javasolt megújuló energiahordozó hasznosításához szükséges műszaki fejlesztési igényeket is meg kell határozni.

4.4 (korm rendelet szerinti) Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiaellátás, energia-gazdálkodás hatását, eredményét külön fejezetként kell kidolgozni, amelyben rögzíteni kell:

- a hasznosításra javasolt megújuló energiaforrás kiválasztásának indokait
- a hasznosítás alkalmazásának mértékét
- a megújuló energiahordozók hasznosításával elérhető vezetékes energiahordozó megtakarítást
- a fenntartási költségek további csökkentési lehetőségét a megújuló energiahordozó hasznosítás arányának a növelése esetén

III. Közreműködés a rendelettervezet és mellékleteinek készítésében (korm rend 5. melléklet pontjainak megfelelően)

III./1 Helyi építési szabályzathoz energiaközmű előírások készítése a szakági tervező fontos, felelősségteljes feladata. A helyi építési szabályzat helyi rendeletként kerül elfogadásra, kötelezettséget ró az állampolgárokra, az ingatlan tulajdonosokra és a közmű szolgáltatókra is.

A helyi építési szabályzatba a közművesítés mértéke és a közművek elhelyezési lehetősége, módja is szabályozható. A közművesítés mértéke energia szakági szempontjából a környezetterhelés, levegőtisztaság miatt nagyon fontos, a közművek fektetési módjának meghatározásával környezetvédelmi, területgazdálkodási szempontok érvényesíthetők, valamint látvány-javítás, amely a településfejlesztésnek meghatározó tényezője. A fektetési mód szabályozásánál a racionalitást nem szabad elveszteni, mert csak olyan igény-szintű fektetési módot szabad előírni, amelynek megvalósításának elvárása nem irreális.

Érzékeny, nagyobb megfontolást igényel pl annak meghatározása, hogy a levegőtisztaság javítása érdekében hol lehet és kell korlátozni a hagyományos nem vezetékes szilárd energiahordozók hasznosítását. Miközben a megújuló energiahordozók hasznosítását preferálni kellene, mégis szabályozni kell, hogy hová nem szabad telepíteni napenergiát hasznosító berendezést, vagy szélerőművet.

Kritikus kérdés a villamosenergia hálózatok fektetési módjának meghatározása. A szolgáltató előtérbe állítja a hálózat föld feletti elhelyezésének igényét, hivatkozva a VET-ben előírt „leggazdaságosabb megoldás elvére”, de aki szakági településrendezési eszközök tervezője tudja, hogy a VET-ben leírtak mellett a település érdekét, fejlesztési lehetőségét biztosító helyi építési szabályzatban leírtakat is figyelembe kell venni. Természetesen megfontoltan kell a hálózatok földalatti elhelyezési igényét előírni, különösen a már ellátott területeken, ahol a házi csatlakozások föld feletti, mert a csatlakozás átépítése az ingatlan tulajdonosokat terheli és ezzel óvatosan kell bánni.

A közművek elhelyezésénél a felszín alatti és felszín feletti területekkel való racionális gazdálkodás a klímaváltozás hatáskezelése érdekében nagyon fontos. A klímaváltozás okozta felmelegedés elleni védelmet nyújtó legegyszerűbben teljesíthető megoldás az árnyékhataás növelése, amelyhez megfelelően kiválasztott fa fajtából fa-sor telepítése javasolható. Ennek megvalósítását a felszín feletti és alatti közművek helyfoglalása korlátozhatja. Helyfelszabadítás érdekében a villamosenergia hálózatok föld alá telepítése javasolható.

A klímaváltozás okozta másik hatás a szélsőséges csapadékesemény előfordulás és annak elvezetésére szolgáló hálózat, nyílt árok is helyigénylő az utcák szabályozási szélességében. Az épített környezet védelme érdekében a csapadékvíz elvezetéséhez szükséges hálózatépítés céljára pl a föld feletti villamosenergia hálózatok föld alá telepítésével szabadítható fel terület.

III./2 Szabályozási tervlapon helybiztosítás és helymegőrzés céljából az energia ágazathoz tartozó közművek nyomvonalait, védőterületét, biztonsági övezetének helyigényét fel kell tüntetni, felhívva a figyelmet arra, hogy a területét érintő fejlesztés megvalósítása korlátokba ütközik.

6. Településrendezési eszközök készítésébe bevonható energia-közmű szakági tervezői jogosultság megszerzésének feltételei (TE)

A településrendezési eszközök készítésénél az energia-közmű tervezőnek egyrészt a javasolt területhasznosításhoz szükséges energiaellátás biztosításának a lehetőségét kell megoldani, másrészt a közművek számára az optimális telepítési helyet kijelölve, a szolgáltatáshoz szükséges helyet kell biztosítani a település távlati fejlődési igényét és a természetes, valamint művi környezet védelmét figyelembe véve.

Az energiaellátás helybiztosításához természetesen érteni kell az energia-közművek műszaki hátterével kapcsolatos igényekhez, de érteni kell az épített és természetes környezet alakításához is. E kettősség kezeléséhez olyan speciális településtervezési energia-közmű szakági tervezőkre (TE) van szükség, akik ezzel a kétirányú tudással, tájékozottsággal rendelkeznek. A Magyar Mérnök Kamara a

településrendezési eszközök készítésében közreműködő szakági tervezők tervezői jogosultságának a meghatározásánál a kettős ismerettel való rendelkezés igényét írták elő.

A kettős ismeretből a szakmai oldalhoz, a szakképzettséghez szakirányú Villamosmérnöki Karon, vagy Gépészmérnöki Karon szerzett egyetemi oklevél szükséges. Meg kell említeni a szerzett jogokat is. A Magyar Mérnök Kamara, amikor a tervezői jogosultság új szabályozási rendszerét elindította, akkor rendeletben rögzítette azt is, hogy a korábbi szerzett jogokat nem lehet a tervezőktől elvenni. Így akik azt megelőzően rendelkeztek településtervezéshez energia-közmű szakági tervezői jogosultsággal, azok a jogosultságot akkor is továbbvihették, ha a szakképzettséget korábban más egyetemi, vagy műszaki főiskolai oklevél alapján, de korábban megkapták. Új jogosultságként már csak a szakirányú egyetemi oklevéllel rendelkezők kérhetnek tervezői jogosultságot.

A településtervezési jártasságot csak gyakorlattal lehet igazolni. Az előírások szerint öt éves, folyamatos és rendszeres településtervezésben való közreműködést kell igazolni, amely alapján feltételezhető a településtervezésben való tájékozottság. Az ez irányú tevékenységet a Magyar Építész Kamara által TT jogosultsággal rendelkező településtervező igazolhatja, akinek a tervezésében készített megnevezett település településrendezési tervében, TE jogosultsággal rendelkező szakági tervező mellett, szakági tervezőként közreműködött. Hangsúlyozni kell, hogy a településrendezési eszközök készítési folyamatában kell végig részt venni. Ez nem helyettesíthető azzal, hogy valaki egy település ágazati hálózatfejlesztési tervét (pl gázhálózat, vagy villamosenergia hálózat terveit) elkészíti, vagy egy-egy szeletének elkészítésének részese, pl a helyzetfeltáráshoz a vizsgálatok készítésében részt vesz. Abban ő ugyanis csak alkalmazója a településrendezési terveknek, mert annak figyelembe vételével készíti el az ágazati fejlesztési tervet, vagy ülteti át a meglévő üzemelő hálózatot.

E kettős tudás szükséges a településtervezés szakági tervezői közreműködéshez. Azért is fontos a kétirányú tájékozottság, mert segítségével az objektivitás jobban biztosítható. Azonos hozzáállással képviselheti a település és az iparág érdekeit.

7. Településenergetikai Szakosztály közreműködési lehetősége a településrendezési eszközök energia-közmű szakági tervezésében

A településrendezési eszközök szakági tervezői, a közlekedési, a vízi-közmű, az energia-közmű és az elektronikus hírközlési szakági tervezők, a Magyar Mérnök Kamara Építési Szakmai Tagozatához tartozó Településtervezési Szakosztályhoz tartoznak. A szakosztály tagjai rendelkeznek azzal a szakági jogosultsággal, akik a településrendezési eszközökhöz a műszaki infrastruktúra szakági fejezeteit elkészíthetik.

A közelmúltban alakult Energetikai Szakmai Tagozathoz tartozó Településenergetikai Szakosztály tagjai az energetika területén elmélyültebb tudással, nagyobb tájékozottsággal rendelkeznek. Ezért természetes, hogy a racionálisabb energiagazdálkodással, az energiahatékonyság javításával szeretnék a települések energiaellátását korszerűbbé tenni csökkentve a fenntartási költségeket. Település szintű beavatkozásra azonban csak a településrendezési eszközökön keresztül van lehetőség.

A megfelelő egyensúly érdekében első lépésben a két szakosztály közötti szorosabb együttműködés kialakítása szükséges. A kitűzhető cél a szakmai ismeretek kölcsönös átadása, s annak hasznosítása a jövőépítéshez. Ennek első lépése ez a szakmai segédlet, amely a településrendezési eszközök készítéséről, annak tartalmáról, eljárási rendszeréről nyújt áttekintést.

Az 1. Mellékletként csatolt szakmai segédleten és a függeléként csatolt 314/2012 (XI.8.) korm rendelet ismerete mellett az Étv és az OTÉK ismerete szükséges a település oldaláról a közös nyelvhasználat eléréséhez.

A két szakosztály együttműködésével teremthető meg a Településenergetikai Szakosztály számára a jogosultság megszerzéséhez szükséges településrendezési tervezési folyamatban való részvételi gyakorlat.

SZAKÁGI SEGÉDLET TEMATIKÁJA

Településrendezési eszközök energiaközmű alátámasztó munkarészének javasolt tematikája a 314/2012 (XI.8.) korm rendeletben előírtak teljesítésére

I. Megalapozó vizsgálatok 314/2012 (XI.8.) korm rendelet 1. Mellékletéből az energia közműveket érintő pontok (a korm rendelet energia közműre vonatkozó pontjainak a számával jelölve)

I./1 Helyzetfeltáráshoz energiaközmű vizsgálatok (korm rend 1. melléklet 1.16.2 pontjának megfelelően)

A meglevő energiaközmű hálózatok és létesítmények paraméterei és azok védő- illetve biztonsági övezeteinek vizsgálata a szolgáltatók nyilvántartásának a felhasználásával. A meglevő energiaközművek állapot értékelése, szomszédos térségekkel való kapcsolatok bemutatása

1.16.2. Energiaközművek

A településen jelenlevő energiaközművek felsorolása

1.16.2.1 Energiagazdálkodás és energiaellátás általánosan jellemzése

1.16.2.1.1 Villamosenergia ellátás

Üzemeltető bemutatása

Ellátottság értékelése

Villamosenergia település területét érintő átviteli-, gerinchálózat és elosztás rendszerének bemutatása, részletezve a területfoglalás, biztonsági övezetek helyigényét

Közvilágítás jellemzése

1.16.2.1.2 Földgázellátás, egyéb szénhidrogén ellátás

Üzemeltető bemutatása

Ellátottság értékelése

Földgáz és a település területét érintő szénhidrogén szállító-, gerinc- és elosztó hálózati rendszerek bemutatása, részletezve a területfoglalás, biztonsági övezetek helyigényét

1.16.2.1.3 Távhőellátás (csak érintettség esetén)

Üzemeltető bemutatása

Ellátottság értékelése

Hőbázis, távhő gerinc- és elosztó hálózati rendszerek bemutatása, részletezve a területfoglalás, biztonsági övezetek helyigényét

1.16.2.2 Megújuló energiaforrások alkalmazása a környezettudatos energia-gazdálkodás lehetőségei

1.16.2.3 Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

Az önkormányzati intézmények jelenlegi energiaellátása, az eddig megvalósított energiahatékonyság javítását szolgáló fejlesztések, az energiahatékonyság további javítását szolgáló fejlesztési lehetőségek

I./2. Helyzetelemző munkarészben közreműködés (korm rend 1. melléklet 2 pontjának megfelelően)

Az energiaközműveket érintő vizsgálatok összefoglalása

I./3. Helyzetértékelő munkarészben közreműködés (korm rend 1. melléklet 3 pontjának megfelelően)

A helyzetelemzésben rögzítettek értékelése, szintézise, fejlesztési lehetőségek korlátokösszefoglalása

II. Energiaközmű fejlesztési javaslat készítése (korm rend 3. melléklet 32, 34, 36 pontjainak megfelelően)

Környezetalakítási javaslatához szükséges energiaközmű fejlesztési igények meghatározása, az ütköző közművek kiváltásához és az új igények kielégítéséhez szükséges hálózatfejlesztési javaslat készítése, bemutatása energiaközmű áganként

II./4. Közművesítési javaslatok

A településszerkezeti terv elhatározásainak a bemutatása és az energiaközműveket érintő előzetes vélemények során kapott szakhatósági adatszolgáltatások felülvizsgálata, beépítése

4.2 Energiaközművek

Energiaellátási struktúra meghatározása

4.2.1 Villamosenergia ellátás

Igények becslése

Hálózatfejlesztési igények meghatározása

4.2.2 Földgázellátás

Igények becslése

Hálózatfejlesztési igények meghatározása

4.2.3 Távhőellátás (érintettség esetén)

Igények becslése

Hálózatfejlesztési igények meghatározása

4.2.4 Megújuló energiaforrások hasznosítása

4.2.5 Egyéb energiahordozók hasznosítása

4.4 Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiaellátás, energia-gazdálkodás

4.4.1 Megújuló energiaforrások alkalmazásának mértékének meghatározása

4.4.2 Megújuló energiahordozók hasznosításával elérhető vezetékes energiahordozó megtakarítása

4.4.3 Fenntartási költségek további csökkentési lehetősége a megújuló energiahordozó hasznosítási arányának a növelésével

III. Közreműködés a rendelettervezet és mellékleteinek készítésében (korm rend 5. melléklet pontjainak megfelelően)

III./1 Helyi építési szabályzathoz energiaközmű előírások készítése

III./2 Szabályozási tervbe védőterületet, védősávot igénylő és területhasznosítás korlátozást okozó energiaközművek beépítése